

Československý týdeník - Evropské vydání Tschechoslovakische Wochenzeitung - Europäische Ausgabe

AMERICKÉ LISTY: Vychází každý pátek • Vydává a tiskne: Universum Sokol Publ. • Vedoucí redaktor: Josef Martínek • Evropský redaktor: Miroslav Fišera • Adresa redakce: AL, Postfach 3, 8027 Zürich
Roční předplatné S. Fr. 50.00.

AMERICKÉ LISTY: Erscheint jeden Freitag • Herausgeber: Universum Sokol. Publ. Chefredakteur: Josef Martínek • Redakteur für Europa: Miroslav Fišera • Anschrift der Redaktion: AL, Postfach 3, 8027 Zürich • Abonnement: S. Fr. 50.00 (jährlich).

GREGRÜNDET 1874 (New Yorkské Listy) • MONTAG, den 14. OKTOBER 1974 • POSTFACH 3 8027 ZÜRICH, (SCHEWEIZ) Nr. 41. • PREIS S. FR. 1.00

Čínský pohled na détente

Mao Ce Tung oslavil ve slabém zdraví osmdesátiny — Čou En Láj, o dva roky mladší, je těžce nemocen — Čínu očekávají v nejbližší době vnitřní boje o moc. Zví. těží tam pragmatikci nebo radikálci? Anebo dojde k jakémusi kompromisu? At' tak či onak, bude to s největší pravděpodobností v pravém smyslu slova vnitřní čínská záležitost, která sotva s nějakou vehemencí pozmění čínský vztah k vnějšmu světu.

Dost jasně promluvil onehdy ve Spojených národech čínský delegát Čao Kuan Hua, náměstek zahraničního ministra. Dotkl se v dlouhém projevu celé řady otázek. Především pochválil arabské země, že se uchýlily k naftovému vydírání. Jak to vidí komunistická Čína. Arabové, takto představitelé třetího světa "se historickým způsobem sjednotili proti diktátu velmocí." (Čína je prý, pokud jde o spotřebu a výrobu nafty soběstačná.) Chvála arabské akce přichází jako — snad, nejspíš — čínská odpověď na nedávné varování amerického prezidenta Forda a zahraničního ministra Kissingera Arabům aby se nepouštěli do manipulací s cenou oleje a s jeho výrobou či distribucí.

Jinak si čínský delegát ve svém projevu také posvětil na americko-sovětské, či sovětsko-americké détente. Řekl, že "détente je jakási šarlatánská medicína, kterou sověti užívají na křeco". Uvedl pozoruhodné souvislosti, citujme: "Nemůžeme zapomenout, že nedlouho po dosažení všelijakých dohod při americko-sovětských rozhovorech v roce 1973, vypukla válka na Středním východě, a že nedlouho po dalším americko-sovětském setkání došlo k cyperským událostem. Kde je tedy ono zmírnění napětí, kde je ono détente...?"

Čínský delegát kritizoval Sovětský svaz i Spojené státy americké. Ale protože v dnešních časech studeného míru komunistická Čína se rozhlíží realistickými, opa-

trněma očima, kritika Sovětského svazu byla o několik desítek stupňů ostřejší. Je třeba rozlišovat i mezi nepřáteli. Ten neagresivní se může stát potenciálním spojencem, i když těžko upřímým přítelem...

Co jsme ještě slyšeli z úst Čao Kuan Hui? Kritiku Sovětského svazu a jeho mnoha pochybných návrhů na urovnání cyperského konfliktu. "Jistá supervelmoc si vede jako mravenec na horkém hrnci", — tak prý je dychtivá, aby bylo po jejím. Ale čínský delegát sám nepodal žádný konstruktivní návrh na řešení problému. Zúčastněné strany se prý musí ozbrojit trpělivostí a musí si dát pozor na vměšování supervelmocí do svých problémů.

Kritice komunistické Číny neušla ani Indie, jež prý rozšířením kontroly nad Sikkim, ským protektorátem v červnu "provedla nezakrytou expanzi s tajným souhlasem Moskvy."

Čínský delegát obvinil Moskvu z politiky podvracení země Jižní Ásie a z toho, že hrozí rozdělením Pakistánu. Patrně to byla náarážka na sovětskou a indickou podporu Afganistánu v jeho pohraničních hádkách s Pakistánem.

Jak se dalo očekávat i tentokrát žádal čínský delegát, aby zastoupení Kambodži ve Spojených národech bylo odebráno Lon Nolově vládě a bylo přičleno princů Norodomu Sihanukovi, jenž žije v exilu v Pekinu.

Čao Kuan Hua pak podpořil návrh Pakistánu, aby se ustavila Sjedenčená Ásie jako bezatomová oblast, a odsoudil Indii, která v květnu uskutečnila nukleární výbuch. Jak známo, Indie je zatím proti vytvoření bezatomového pásma v Ásii, tvrdí, že by s tou myšlenkou nejdřív musely vyslovit souhlas všechny země oné oblasti.

Vcelku nepřinesla čínská řeč nic příliš nového. Byla vlastně jen potvrzením kursu zahraniční politiky Maovy Číny.

KENNEDY: 1980?

Když dva roky před volbami řekne vlivný americký senátor, že nehodlá kandidovat na prezidenta Spojených států, většinou se to nepokládá za velkou zprávu, nýbrž spíše za jakési flirtování s voličstvem. Bývá to obyčejně kvalifikováno nějakým slůvkem jako "patrně" ne nebo "pravděpodobně" ne, z něhož se později zase stane patrné nebo třeba ano. Ale výjimkou z toho pravidla bylo kategorické prohlášení senátora Teda Kennedyho před časem, že presidentským kandidátem demokratů definitivně a s konečnou platností nebude. Jeho popření kandidátských úmyslů bylo menší politickou sensací — protože s kandidaturou posledního ze synů Kennedyovy rodiny se počítalo téměř najisto. V průzkumech veřejného mínění vedl s velkým náskokem před ostatními eventuálními kandidáty demokratů. Měl spolehlivou podporu ve vedení strany a pokládalo se za očividné, že už teď měl nominaci své strany téměř v kapse. Někteří demokraté tím nebyli zvláště potěšeni; jedni proto, že Kennedy se v posledních letech příliš identifikoval s McGovernovským křídlem strany; druzí proto, že v jeho minulosti byla chappaquiddická aféra, — a protože v powatgatecké atmosféře tisk znovu začal připomínat některé nejasné okolnosti kolem ní; mohlo by to pro jejich kandidáta být osudné.

Avšak vzdor těmto výhradám nikdo nepopíral, že Kennedy měl dobré šance na nominaci, možná i na presidentský úřad sám. Jeho rozhodnutí tudíž bylo vedeno spíš nesobeckými pohnutkami, zejména ohledy na rodinu, která se po vraždách jeho dvou bratrů pochopitelně neustále obává o jeho život. Pro jeho manželskou tragedii, včetně zhoubné nemoci dvanáctiletého syna, to bylo už i teď příliš. Manželka trpí depresemi a nemohla by snadno nést obrovitou nálož napětí a povinností, které se nezbytně snášejí na manželku kandidáta nebo prezidenta. Ted Kennedy si ovšem byl vědom i výhrad vůči ně-

mu mezi demokraty, zejména na pravém křídle strany. I toho, že křídla strany spolu nežijí ve zvlášť dobré shodě a že by jeho kandidatura mohla sváry znova vyostřit. Cena, za níž by mohl dosáhnout svých ambic, se mu tudíž zdála nepřipustná. V demokratické straně si ovšem svým stranickým gestem získal značný respekt a posílil v určitém směru svou pozici protože každý z eventuálních jiných kandidátů bude jeho podporu potřebovat. Kennedy oznámil svou nekandidaturu tak časně — aby, jak řekl — jím vyklidil pole. Ale to pole nezůstane dlouho vyklizené, nýbrž bude brzy asi spíš téměř předlíněno. Již teď je na něm

několik známých senátorů: Jackson, Bentsen a Mondale; a podle zasvěcených, v úvahu přichází také demokratický poslanec z New Yorku Carey a astronaut Glenn, který nyní kandiduje do senátu v Ohio. Dobrým znamením pro demokraty se zdá, že všichni kandidáti, kromě Mondeleho, patří více méně ke tradičnímu demokratickému středu: kandidáti schopní získat odcizené bývalé demokratické voliče, rozčarované mcgovernismem. A to by mohlo vést k budoucí konsolidaci znešvařené strany a návratu k původnímu kursu. Pokud to tak bude, budou za to demokraté vděčit hlavně jednomu muži: rodovi Kennedymu. M. R.

Pře kolem čs. zlata

Americký senát schválil konzulární dohodu mezi Spojenými státy a Československem, která má především zlepšit obchodní a cestovní podmínky styku mezi oběma státy. Jde sice o dohodu v normálním mezistátním styku běžnou, (zajišťuje se jí především ochrana občanů jednoho státu pobývajících na území státu druhého) — ale dosud mezi CSSR a USA taková úmluva neexistovala. Ve Washingtonu pokračuje pře amerického ministerstva zahraničí s finančním výborem senátu o dohodě, uzavřené mezi Spojenými státy a Československem v otázce tzv. "čs. zlata". Senátní výbor žádá, aby zlato — zadržované v Americe po 2.

světové válce, kdy tam bylo odvezeno jako nacistická kořist — bylo Československu vráceno až poté, kdy budou zaplacený všechny dlužné americké pohledávky za znárodněný majetek, a to ve výši 72 milionů dolarů; přičemž zlato má mít dnes cenu 125 milionů dolarů. Původní dohoda však hovoří jen o částce 20,5 milionu dolarů, kterou by Praha měla vrátit. Americké ministerstvo také na takto uzavřené dohodě trvá a jeho mluvčí prohlásil, že československá strana bude těžko souhlasit s novým jednáním a že by takové jednání — vedené ve smyslu požadavků senátního výboru — mohlo poškodit americko-československé vztahy.

Telegraficky ze světa

Vláda řeckého ministerského předsedy Konstantína Karamanlise odstoupila, aby uvolnila místo dočasné vládě, která potrvá do sedmnáctého listopadu, kdy dojde k parlamentním volbám, poprvé po deseti letech. • V Soulu, hlavním městě Jižní Koreje, probíhá proces s atentátníkem na jihokorejského prezidenta Parka Chung Hee, 15. srpna. President nebyl střelbou zraněn. Atentátník však smrtelně zranil prezidentovu manželku. Podle státního žalobce došlo k atentátu na příkaz severokorejské vlády. • Představitel Angolského osvobozovacího hnutí obvinil v Organizaci Spojených Národů portugalskou vládu, že všemožně zdržuje dekolonizaci Angoly. • V době naší uzávěrky stále ještě nedošlo k dohodě mezi představiteli dominikánské vlády a teroristy, kteří na venezuelském konzulátu drží sedm rukojmí už po dvanáct dnů. •

O ČESKOSLOVENSKU

Jednání s Vatikánem Nafta v Kralupech

Ve dnech 16.-20. září jednaly v Římě delegace čs. úřadů pro církevní záležitosti a Vatikánu o otázkách, týkajících se vztahů mezi církví a státem v Československu. Čs. delegaci vedl přednost zmiňovaného úřadu Karel Hruza — vatikánskou Msgr. Casaroli. Vlastně papežův ministr zahraničí pro východní země. Při jednání nebylo dosaženo žádné dohody, především co do svobody vyučování alespoň v kněžských seminářích a co do obsazení biskupských míst duchovními, s nimiž by souhlasily obě strany. Jednání má znovu pokračovat v době zatím přesně neurčené. — Krátce nato přibyl do Vatikánu pražský apoštolský administrátor biskup dr. František Tomášek jako účastník biskupského synodu o evangelizaci.

Dopravní průzkum

Na 18 pražských výpadech silnicích byl uskutečněn průzkum návštěvníků hlavního města. Po 14 dnů se tu rozdávaly dotazníky, jejichž vyhodnocení má napomoci při zlepšení pražské dopravy, při zřizování záhybných parkovišť a přestupů z individuální na hromadnou dopravu. Pro zvýšení zájmu o akci budou dotazníky na závěr slosovány; výherci dostanou věcné ceny.

80 let Karla Plicky

Na počest 80. narozenin Karla Plicky bylo uspořádáno několik slavnostních setkání. V Památníku písemnictví v Praze na Strahově vzpomenují účastníci Plickova rozsáhlého díla v oblasti hudby, filmu, fotografie a folkloru.

Léky na předpis

Čs. ministerstvo zdravotnictví nařídilo pro některé dosud volně prodávané léky prodej pouze na předpis. Spotřeba posledních let ukázala, že lidé nakupují některé prostředky proti bolestem — i proti astma — bez rozmyslu a mohou si špatným dávkováním uškodit na zdraví. Na dotaz, zda léků není málo, odpověděl zástupce distribuce, že je tomu spíš globálně naopak: "My máme dokonce potíže s odbytem".

AMERICKÉ LISTY, československo-americký týdeník. — Vydává a tiskne Universum Sokol Publications, Inc., 283 Oak St., Perth Amboy, N. J. 08861. — Nevyžádané rukopisy se nevracejí. — Veškerá tisková práva vyhrazena. — Roční předplatné švýcarských Fr. 50.00 nebo ekvivalent.

AMERICKÉ LISTY, Czechoslovak-American weekly. Published and printed by Universum Sokol Publications, Inc., 283 Oak Street, Perth Amboy, N. J. 08861. — Rights of republication of all materials herein are reserved. — Yearly subscription S. Fr. 50.00 or equivalent.

Do nové rafinerie podniku Kaučuk v Kralupech nad Vltavou začala proudit nafta sovětského původu; a to zvláštní odbočkou z hlavní trasy ropovodu. Tím byl zahájen i provoz v nové rafinerii. Obnovuje se tak tamní stará výroba, přerušovaná před 30 lety při bombardování staré rafinerie. Ta nová má mít asi stonásobnou kapacitu.

Štíty pro metro

Pražský Strojexport zajišťuje pro výstavbu metra v hlavním městě nové stroje, aby se tak zabránilo dalším nehodám, které se při budování šachet množí. Teprve teď vyšlo najevo, že při rozšiřování stanice u Národního muzea došlo k rozsáhlému závalu, po němž musela být zvláštní technikou zajištěna i stabilita půdy pro obě vedlejší budovy: pro muzeum i pro sídlo Federálního shromáždění. SSSR má proto teď dodat další dva mechanizované razicí štíty především pro budování tunelu pod Vltavou. Mají začít pracovat napřesrok.

Tisíce mrtvých kuřáků

V r. 1972 se v SSSR prodalo 27 miliard cigaret, tj. průměrně 1900 kusů na obyvatele včetně dětí. Přirůstek se konstatují především u žen a mládeže. Různým pozorováním se došlo k odhadu, že ročně souvisí s kouřením asi 30.000 — 40.000 úmrtí, což je celá pětina všech úmrtí.

Teplo z odpadu

V čistící stanici velkovýkrmny v Třeboni získávají z odpadů tepelnou energii. Směs městských odpadů a exkrementů velkovýkrmny se kvasením mění v bioplyn — který má stejnou kalorickou hodnotu jako benzín. Zatím slouží bioplyn jen velkovýkrmně, v budoucnu má vytápět i bytové jednotky.

Bratislavský rozhlas

má dostat do roku 1980 novou budovu. Hlavní provozní budova bude mít tvar obrácené pyramidy. Koncertní studio pojme 300 účinkujících a 1200 posluchačů.

PADLO RUSKÉ TABU

Jedním z mnoha sovětských "tabu" je zločinnost. Přesněji — byla. až do nedávna... V Sovětském svazu, jak známo, nevycházejí například detektivní a kriminální romány a povídky s domácími náměty. Má to navodit dojem, že v sovětském Rusku neexistuje zločin a zločinci. (Vychází tam zato hojně takzvané špiónážní literatury, — o tom, jak zlí kapitalisté posílají do pokojného, mírumilovného, pracovitého Sovětského svazu nejen všelijak zakuklené agenty, ale dokonce i verbíře s úkolem získat v řadách sovětských občanů špióny pro západ. Ovšemže se jim to většinou nedaří, protože sovětský člověk je nejvyšší uvědomělý — ale jestliže přece jen tu a tam sedne někdo imperiálistickým agentům na lep a za velevysokou odměnu souhlasí s tím, že bude provádět špiónáž, je to buď alkoholem narušený povaleč či revisionistickou ideologií narušený intelektuál.

Od svého vzniku se sovětské Rusko chovalo k svým zlodějům a vůbec členům zločineckého podsvětí omnoho benevolentněji než k svým politickým odpůrcům. Zločinci měli ve vězeních a pracovních táborech mnohem snadnější život než političtí vězňové. Ale o existenci zločinu a zločinců se nepsalo. V literatuře ani v novinách. Zločinnost však v Sovětském svazu existuje. V poslední době dokonce prudce stoupá. Prestože vláda vždy krutě trestala rozkrádání takzvaného socialistického majetku (tresty smrti ředitelům továren, kteří si "stranou" přicházeli na nemalé peníze, nejsou nic zvláštního), donedávna věnovala dost malou pozornost loupežím na soukromém poli. Takže zločincům se daří, zločin vzkvétá a vznikají celé zločinecké gangy. Bez dostatečné a ochotné ochrany policie se občané začali bránit sami. Protože v Rusku neexistuje nic podobného jako poplachové zařízení, které si soukromník zamontuje do bytu a jež je propojeno na nejbližší policejní strážnici, vyrábějí si sovětské občany všelijaké pasti na lupiče sami, po domáku, často nešikovně a nebezpečně.

Čteme v sovětských novinách varovné články, aby lidé s výrobou takovýchto "pastí" přestali. Uvádějí se pří-

pady, kdy se do "pastí" místo zloděje chytil majitel bytu, nebo známý, jdoucí na návštěvu — a špatně to dopadlo: došlo k vážným úrazům. Ty články neradí, jak se bránit před zlodějem, píše jen o šlodlivosti "pastí" — a rozhorlují se nad "buržoasními státy, kde k ochraně soukromého majetku je dovoleno všechno."

Takže chudák sovětský občan je vydán zlodějům na milost. Na rozdíl například od Spojených států, kde — podle statistiky z roku 1969 — skoro polovina všech domácností vlastní revolver k účelům sebeobrany a ochrany svého majetku (ne, že by tohle byl ideál, domníváme se, že ochrana majetku, i soukromného, má být intenzivně prováděna policií a že nejtvrďší tresty lupičům, zvláště těm zabíjejícím by měly být odrazujícím momentem), tedy na rozdíl od USA je užívání (a vlastnění) revolverů v Rusku výhradou policie, milice, vojska a některých strážníků některých podniků. Zato se docela volně do stanou koupit lovecké pušky, ale s těmi se zloději moc neukazují, pušku přece jen neschováš do rukávu. Revolvery tedy nejsou k mání. Občan si "kolta" k ochraně své osoby a svého majetku opatřit nemůže. I kdyby, je vlastnění revolveru věc nelegální a kdyby — i třeba v sebeobraně — zbrane použil, bude souzen jako vrah. Zato gangy revolvery mají a neváhají je používat. Kde je berou? I o tom jsme si přčetli — hned v několika sovětských novinách. Dávají si je dělat!!! Tu jednu součástku, onde druhou, v malých dílnách i větších továrnách, pěkně za to platí, takový soustružník to rád kamarádovi udělá — dokonce v pracovní době a moc se nevyptává... Kdyby se vyptával, dostane se mu

vysvětlení — jako v jednom případě na Ukrajině — že dotyčný "zákazník" pracuje na vynálezu unikátního modelu helikoptéry... V současné době probíhá v Sovětském svazu několik procesů se zlodějskými ozbrojenými gangy. Píše o tom sovětský tisk a z toho lze vyvodit jediné: zločin je v Sovětském svazu stále větší problém, už se nedá utajit. Bude se s tím něco muset dělat. Vláda to nejspíš vyřeší nejpřísnějšími tresty lupičům. S čímž by se dalo bezvýhradně souhlasit, Sovětský občan je státem bit na všech stranách, kéž by se alespoň mohl přestat bát zlodějů, jejichž existenci se vláda tak dlouho snažila nevidět... J. H.

BRAVO, ČECHOSLOVÁCI!

Československé hokejové mužstvo — nadšeně povzbuzované patnácti tisíci diváky — porazilo reprezentanty Kanady 3:1. Byl to poslední zápas Kanadčanů na jejich evropském zájezdu. Kanadské mužstvo do Prahy přijelo z Moskvy, kde sehrálo se sovětskými soupeři čtyři zápasy, jimiž dovršilo celkovou sérii osmi zápasů s SSSR, a v níž jeden vyhrálo, čtyři prohrálo a tři byly nerozhodné. Čtyři z těchto kanadsko-sovětských utkání se odehrály v Kanadě. Už v prvních deseti minutách vedlo Československo dva nula brankami Jiřího Bubly a Ivana Hlinky. Jedinou branku Kanadčanů vsílil ve druhé třetině Tom Webster. Za Kanadu chytil brankář Don McLeod.

Prosíme čtenáře,

aby přímo nám hlásili změny adres. Je to rychlejší a jednodušší než přes poštovní úřad Redakce

Zájemcům o zahraniční službu

Americké ministerstvo zahraničí hledá muže a ženy, kteří mají zájem o zahraniční službu a práci v US. informační agentuře. Uchazečům je k dispozici pět oblastí zahraniční služby: administrativní, konsulární, komerčně-ekonomická, politická a kulturních informací. Většinou jde o místa s dvou až tříletým pobytem v zahraničí, jež následuje po průpravě ve Washingtonu. Zvláštní zájem má zahraniční ministerstvo o ženy a příslušníky menšinových skupin. Uchazeč musí být americký občan starší jedenadvaceti let. Kandidáti musí uspět při písemné, ústní a lékařské zkoušce. O veškeré další informace a o dotazníky si napište na: The Board of Examiners for the Foreign Service, Rosslyn Station Box 9317, Arlington, Virginia 22209. Vyplněné dotazníky musí být odeslány před 31. říjnem na: Educational Testing Service in Berkeley, California.

ZAJÍMÁTE SE O DĚNÍ V ČESKOSLOVENSKU? ZAJÍMÁ VÁS, CO SE DĚJE VE SVĚTĚ?

Čtete anglické, německé, francouzské nebo jiné cizojazyčné časopisy. Zjišťujete, že doba, kdy věnovaly hodně místa Československu, pomalu, ale jistě mizí. Je to škoda. Ta malá země v srdci Evropy nejenže byla, ale stále je bolavým místem světa a jeho svědomí. Podrobné informace o událostech v Československu z hlediska rámce mezinárodního dění, informace lecky unikátní, které v žádném jiném tisku nenajdete, přináší pravidelně náš týdeník. Není-li vám osud bývalé vlasti lhostejný, stanete se čtenářem Amerických Listů.

Zde odstříhnete a zašlete na adresu: **AMERICKÉ LISTY**, Postfach 3, 8027 Zürich/Schweiz. Přihlašuji se za odběratele "Amerických Listů" a předplatné zaplatím poštovní složenkou (celoročně, pololetně, čtvrtletně. Nehodící se škrtněte. Roční předplatné S. Fr. 50.00, pololetní S. Fr. 25.00, čtvrtletní S. Fr. 13.00 nebo přepočít v jiné měně. Předplatné je možno uhradit i šekem nebo money order. Jméno: Adresa:

Jak se časy mění . . .

Před čtvrt stoletím vstoupila do Pekingu Mao-Ce Tunova rudá armáda a byla vyhlášena Čínská lidová republika. Také v Praze neznalo nadšení režimní propagandy mezi Veliký náš svět — psali agitátoři, vlastně pravem pyšní na to, že se říše jejich ideí rozšířila až k břehům Tichého oceánu. Mao Ce-Tun byl nejbližším bojovým druhem velkého Stalina, o čemž i u nás bylo třeba sepsat řadu písní a také básníci — mezi nimi i dobří — přispěchali oslavit novou Čínu a jejího geniálního vůdce. Školní mládež povinně a tudíž houfně navštěvovala kina, kde se jí předváděly dlouhé a nudné filmy o slavném vítězství komunismu v Číně. A jako vždy, nekritičnost byla pánem dne. Čínská armáda se zapletla do korejské války a většina světa to odsoudila jako zjevnou agresi. O to více i pražský režim nařídil oslavovat tyto domnělé dobrovolníky a když si Čína začala dělat nárok na části indického území — a to i se zbraní v ruce — Rudé právo napsalo, že je to po-

žadavek nanejvýš spravedlivý. Denšní mladá generace se tomu může už jen právem divit, otevře-li náhodou noviny a publikace z padesátých let. Dovídá se totiž — už delší dobu ze stejného režimního pramene — že Čína je nacionalistický, šovinistický stát, rozbíječ a rozvraceč mezinárodního komunistického hnutí, že maoismus je jedním z hlavních nástrojů antisovětského a antikomunistického spojenců imperialismu. A propaganda je znovu nekritická. I k výročí čtvrtstoletí komunistické moci v Číně dostala pražská propaganda pokyn sestavit články o velké a haněbné zradě. Hned na první pohled je zřejmé, že tu něco neklape. V Číně existuje v podstatě totéž vedení, jako před pětadvaceti lety, s Mao-Ce Tungem a Čou En Lajem v čele má dokonce nejdelší kontinuitu ze všech komunistických států. Také tato komunistická moc zůstala nedotčena a celá řada průvodních jevů této moci je stále shodná s běžnými jevy v diktatu-

rách tohoto typu. Orientální frazeologie, která ji doprovází nepůsobí na západního člověka o nic méně podivně, než frazeologie vyráběná v Moskvě. Velké skoky, kulturní revoluce, permanentní čistky — nic z toho není v dějinách sověty řízeného komunismu tak neznámé, aby se nad tím musely promoskevské režimy pozastavovat. Snaha o realističtější vztahy k Západu, výměna návštěv státníků, zájem o větší obchod, o to vše už mnohem delší dobu usilují tyto režimy taky. I tu jsou tedy výtky na pekingskou adresu pokrytectvím.

Příčina rozporu je mnohem jednodušší a má jen málo společného s ideologií, Marxem, Leninem, komunismem.

Čínští komunisté se dostali k moci vlastními prostředky — spíš k nelibosti nežli k radosti Moskvy, neboť ani Stalin nestál o mocného partnera, z něhož se může stát i mocný konkurent. A čínští komunisté se vskutku stali pány v nejlidnatější zemi světa, s obrovským hospodářským i vojenským potenciálem. Sovětské politbyro tu nemělo šanci uplatňovat stejné metody jako ve východní Evropě a čínští vůdci zase ani tu nejmenší potřebu k vděčnosti, nechat si z Moskvy radit anebo dokonce i poroučet, dát se zapojit do sovětských hospodářských, politických a strategických zájmů, o nichž už dávno usoudili, že nemají nic společného s marxismem-leninismem, ale jen s velmocenskými aspiracemi Sovětského svazu. Odmítli slepou poslušnost, odmítli nějaké pro všechny závazné moskevské centrum a upozornili na jeho podstatu.

A toto byl hlavní důvod ohně na střeše. Zbývá otázka, co s tím má mít vlastně Československo společného. Zřejmě nic, jako s tím nechce mít nic společného Bukurešť — Bělehrad i většina západních komunistických stran, jako konečně i většína zemí světa, které chtějí udržovat s Čínou slušné styky na základě rovnoprávnosti a vzájemného nevmešování. Pražský režim však důsledně sdílel a sdílí moskevské rozhořčení. Pro naši veřejnost je ta situace, mírně řečeno — složitá, zvláště když Čína dnes důsledně odsuzuje sovětskou okupaci naší země jako projev moskevského sociál-imperialismu. Většina našeho obyvatelstva nemusí proto ještě vyznávat Mao-Ce Tungovo učení a recitovat z červené knížky. Určitě však nemá také důvod útotožňovat se s režimními útoky na čínskou adresu. Věci se mají brát tak jak jsou. Nebyla to Čína, která k nám provedla invazi, která u nás udržuje armádu a organizuje normalizaci.

Karel Jezdinský

Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka

Před nedávnem, jak jsme o tom psali, byl z Československa po "solženicynovsku" vypovězen ostravský spisovatel Ota Filip. Od roku 1968 byl trvale šikanován, pronásledován, vězněn, ale nezložen. Jeho největším literárním úspěchem je bezesporu jeho román Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze Slezské Ostravy, jehož první díl patřil, například, v západním Německu loni mezi nejčtenější knihy. Filip napsal mezitím druhý díl a oba dal nyní Indexu k dispozici k českému vydání. Index tuto práci vydá ve čtyřech svazcích, první dva do letošních vánoce. Jde o neobyčejně vtipné vyprávění o osudech členů mužstva F. C. Slezská Ostrava od třicátých let dodnes. Podle německé literární kritiky neexistuje dílo, "které by lépe a poutavěji psalo o lidských vztazích mezi Čechy, Poláky a Němci za různých režimů", než Filipův Lojzek Lapáček. Celé dílo má sedmset stran. Předběžná cena jednoho svazku je 10,60 DM nebo 4,25 US dolarů. Objednávky možno zasílat na INDEX, 5 Köln 41, Postfach 410511, DBR.

Na pokračování teď přinášíme ukázkou z tohoto nového českého románu. Přejeme příjemné počtení a dobrou zábavu!

Když táta narukoval k batalionu do Přerova, tak se v baráku moc změnilo.

F. C. Slezská Ostrava nastupoval do nové ligové sezóny s Jožou Chryzekem v brance, Ludva Kocifaj byl z mančafu vyřazen, protože na nejvyšší soutěž už nestačil.

Ludvu Kocifaje vyřazení z mančafu sebralo, za nic na světě nechtěl přiznat, že šel s formou dolů. Protože se k vůli fotbalu nevyučil žádnému řemeslu, dal se na lepení plakátů, což bylo už jaks: tradiční zaměstnání všech bývalých fotbalistů, kteří jinak nic jiného neuměli. Ludva se také teď mohl plně věnovat i herectví; každou neděli hrával se svým tátou, krejčím Řehořem Kocifajem, biblické tragedie.

Ludva Kocifaj hrával obvykle Krista, protože byl tak akorát v těch letech, kdy Kristus dosáhl svých vrcholů. Anka Kocifajová, jeho sestra, představovala zase podíle potřeby Pannu Marii, Máří Magdalenu či jinou svatou. Pan Řehoř Kocifaj si pro sebe vyhradil postavy Jidáše, Boha Otce, archanděla Gabriela atd.

Charaktery všech tří herců byly jednou pro vždy pevně stanoveny: Ludva ztělesňoval vždy postavy nejsvětější, Anka zase dívky a ženy svaté, nebo zase naopak ženy morálně padlé, které se však v průběhu tragedie dají na pokání a lepší cestu a dojdou mnohdy až k svatořečení, což tvořilo vrchol mnohých her. Pan krejčí Kocifaj zase představoval zlo, zradu, nebo jindy zase cosi jako neúprosný osud a definitivní moudrost.

Jako herecká trojice se všichni vzájemně báječně doplňovali; Ludva Kocifaj od doby, kdy už nehájl branku F. C. Slezská Ostrava, věnoval herectví všechno a šel umělecky nahoru.

Vrcholem všech dramat, jejichž autorem byl vždy pan Řehoř Kocifaj, byly monology, v nichž obsáhle hovořil o různých variacích utrpení, především však o utrpení na kříži, přičemž nadzvedával dřevěný kříž, který si sám vyrobil z vyřazených brankových břevn, když je F. C. Slezská Ostrava vyměnil za nové.

(Pokrač. na str. 7)

Angličtina - jazyk rudého světa

Všimly si toho jedny švýcarské noviny. Všimly si toho jedny italské noviny. Všimají si toho západní turisté. Angličtina se stává ve východní Evropě hlavní dorozumivací řečí ergo nejoblíbenějším cizím jazykem.

Východní Němci si už nekupují "Flugscheine-letenky", ale "tickets". Komunistická strana pořádá mýtnyky a zve zahraniční diplomaty na cocktail-party. V Polsku a také v Československu patří slova jako "trip", "smoke", "ear", "dance", "gag" a tucty jiných do každodenního jazyka mladé generace.

English for you — je jeden z neúspěšnějších jazykových kursů východoněmecké televize a jazykové kursy angličtiny ve večerních školách východoevropských metropolí jsou přeplněné. Mnozí učitelé angličtiny melouchaří — dávají soukromé hodiny žákům i ve svém volném čase. Mnozí mladí Poláci, Maďaři, Čechoslováci a Bulhaři se učí angličtině při poslechu anglicky mluvících rozhlasových stanic.

Při čemž víme, že hlavní dorozumivací řečí v zemích východní Evropy měla být ruština. Tak to bylo naplánováno, tak to bylo stanoveno. Vyučování ruštině je téměř všude povinné. Ruština se však ve východní Evropě skoro nikde neprosadila. Za-

hraniční novináři si všimli, že dokonce v zemích západních Slovanů, v Polsku a v Československu — odmítají školáci brát ruštinu vážně, ačkoli je to řeč, která je jejich rodné řeči patrně nejbližší.

Z čeho ale tato averse vůči ruštině vzniká? Mnozí se domnívají, že vychází z přirozeného odporu k vynucované znalosti řeči Velkého bratra. Další příčiny jsou velmi praktického rázu. Ruština je v každodenním životě občanů východoevropských zemí téměř neupotřebitelná. Se sovětskými vojáky, kteří jsou rozmístěni ve východoevropských zemích, se místní obyvatelstvo téměř nestýká. A když nějaký východoevropský turista přijede do Sovětského svazu, tak ruštinu si chce potřebovat, ale ne natolik, jak si to představoval. Oficiálně se sice turistické cesty z východoevropských zemí do Sovětského svazu podporují a propagují, ale v Moskvě dlouho studovali. Pro široké vrstvy není přitažlivá, protože jim neposkytuje žádné praktické výhody.

Zahranční znalci východoevropské scény se dále domnívají, že angličtina se postupně stává nejenom hlavním dorozumivací řečí zmíněných zemí, ale, že v nich zaujímá dřívější postavení. dřívější popularitu francouzštiny ne-li někdy i němčiny . . .

Myslivci — lovci:

hodláme založit krajský klub pro New York město a okolí. Bližší informace: V. J. Vykouřil, večer (212) 988-5228.

SLOVAK GYMNASTIC UNION

SOKOL

of the United States of America

THE FIRST SLOVAK SOKOL SOCIETY in the U. S. A.
OFFERS YOU:

- MANY FRATERNAL BENEFITS
- COMPLETE LIFE AND ENDOWMENT INSURANCE
- MORTGAGE PROTECTION INSURANCE
- SUMMER PHYSICAL FITNESS CAMPS
- RECREATIONAL ACTIVITIES IN OUR HALLS

DON'T WAIT — JOIN NOW!
WE ARE HERE WHEN NEEDED

276 Prospect Street, East Orange, N. J. 07017

(Area Code 201) 676-0280

ANDREW VENGLARCHIK, JR.
President

JOHN SOPOCI
Secretary

Mezinárodní přehled Listárna . . .

ZAHRAŇIČNÍ OBCHOD

Čs. zahraniční obchod trpí stále intenzivnější důsledky krizových momentů v západní ekonomii. V letošním prvním pololetí se sice obrát výměny zboží se Západem zvýšil enormně: o 45%. Ovšem převážně v důsledku zvýšených cen. Jinak se poukazuje na ztíženou situaci např. na trhu automobilů. V západním Německu je Škodovka v poklesu zájmu kupujících na druhém místě a v jiných západních státech tomu není jinak. Čs. experti přitom pozorně sledují vývoj a zaznamenali, že v některých oborech se letos v 1. pololetí abnormální růst cen na západních trzích zpomalil; u neželezných kovů došlo dokonce ke snížení cen. Protože se v důsledku racionalizačních opatření na celém světě snížila poptávka po předražených surovinách, dá se — podle těchto znalců — počítat s možností dalších cenových pohybů směrem dolů. Hotové výrobky naopak odrážejí víc než dřív zvýšení cen energie, dopravy a mzdových i správních nákladů. Tady apelují čs. kontrolní orgány stále znovu na nutnost prvotřídní kvality vyvážených čs. výrobků, které jinak na ostrém trhu neobstojí. Experti také naznačují, že vzhledem k energetické krizi a k potřebě dalších energetických zdrojů

bude v čs. exportu stoupat důležitost tzv. "rozvojových zemí", především jako potenciálních dodavatelů hlavně ropy a zemního plynu. Jinak zaujala druhé místo — po SSSR — v čs. zahraničním obchodě Německá demokratická republika; letos dosáhl obrát poprvé miliardy rublů. V budoucnu se má tempo vývoje výměny zboží ještě zvýšit a zintenzivnit přímá spolupráce velkých podniků, kombinátů a ústavů. Konkrétně dodá např. ČSSR do NDR do r. 1980 1200 tramvají z podniku ČKD Tatra. Čs. tramvaje už jezdí v 6 východoněmeckých městech.

NOVÝ PORTUGALSKÝ PRESIDENT

Pozornost světa se soustřeďuje na Portugalsko, kde odstoupil prezident Spínola s odůvodněním, že ztratil víru v možnost nastolení skutečné demokracie v zemi. Jeho nástupce generál Gomeš vyslovil nesouhlas se Spínolovým hodnocením vnitropolitické situace, vzdal však bývalému prezidentovi hold jako "pravému vojákovi a velkému muži". Změna byla uvítána portugalskou levicí, ale jak o tom smýšlí třeba takzvaná "mlčící většina", jež demonstrace v Lisabonu se nemohla uskutečnit, není těžké se dohadovat. Ministerský předseda Goncalves

veš oznámil, že provede jen málo změn v sestavě svého kabinetu. Ohlásil především, že uvolní z funkcí ministra informací Osoria a ministra obrany Miguela. O své funkci přišli dva vojenští velitelé, náčelník generálního štábu portugalské armády generál Marques a náčelník generálního štábu portugalského letectva generál Neto. Tyto a podobné zprávy nestačí však k tomu, abychom mohli dát jednoznačnou odpověď na otázku o dalším vývoji v Portugalsku. Prezident Gomeš i ministerský předseda Goncalves ubezpečili, že Portugalsko dostojí všem svým zahraničním závazkům. K těmto závazkům patří členství Portugalska v Severoatlantickém společenství a dohoda se Spojenými státy o amerických vojenských základnách na portugalském území. Goncalves rovněž prohlásil, že se nic nemění na plánu uspořádat na jaře příštího roku svobodné volby, které patří k hlavním programovým bodům portugalské revoluce.

PROTI INFLACI

Rozhodnutí západního Německa, dlouho pokládaného za vzorného člena Evropského společenství, blokovat zvýšení výkupních cen zemědělských výrobků, vyneslo vládě kancléře Helmuta Schmidta širokou kritiku spolu s obviněním, že Bonn ohrožil společnou zemědělskou politiku evropské devítky a zasadil ránu kýženému sjednocení západní Evropy. Pozorovatelé však připomínají, že bonnská vláda, která odhodlaně čelí inflaci — potírá zdražování a zajišťuje hospodářskou stabilitu u silovnější než ostatní členové, měla od počátku silné námitky proti jakémukoli vzestupu zemědělské cenové hladiny v Jednotném trhu. V překvapivém tahu Bonnu vidí pozorovatelé především výstrahu ostatním členským státům, že v důsledku světové hospodářské situace musí být vyloučena všechna opatření, která by pravděpodobně poskytla novou živnou půdu inflaci.

Nečekaný a poněkud tvrdý zákrok bonnské vlády přijali jedni s údivem, druzí s nelibostí. Je však možné, že nakonec všichni nahlédnou, že čin bonnské vlády nebyl motivován vlastním zájmem západního Německa ani tužbami převzít hlavní úlohu v Evropském společenství. Jiní si časem možná uvědomí, že si toto rozhodnutí vynutila snaha zvýšit hospodářskou a politickou stabilitu jednotného trhu. Převládne-li tento názor, bude možno pokládat nedávné veto západo-německé vlády za bod obrátu k větší jednotě a stabilitě ve prospěch Evropského společenství jako celku i jeho jednotlivých členů.

JEJICH LIDSKÁ TVÁŘ

Už leta mi nikdo tak z duše nepromluvil jako Jana Hovorová, když pod tímto titulkem upozornila (AL z 5. 8. 1974) na absurdnost situace, v níž se po bok emigrantům typu Pereutkova a Ransdorfova staví — dílem zásluhou západní publicistiky — lidé typu Jiřího Pelikána a Jiřího Hochmana. Paradox společné emigrace těch, kteří museli opustit Československo z politické nutnosti a jejichž děti teď pomalu na cizích školách zapomínají česky, s těmi, kteří jsou za osud prvých přímo zodpovědní a odešli z domova často jen z obav o kariéru, mne zaměstnává už od osmašedesátého roku. Nechápal jsem přitom, jak to, že tak palčivý, specifický a zajímavý problém dnešní československé emigrace zůstává naší zahraniční publicistikou nepovšimnut. Konečně tedy komentář — věcný, fair, vtipný a uvážlivý.

Rekl jsem paradox. Nu dobrá, dalo by se namítnout, že život je už plný paradoxů, že na emigraci má právo každý (v tom má Jana Hovorová jistě pravdu) a že čas by měl přinést usmíření. Jenže s čím je těžko se smířit, je ona troufalá okázalost, s níž nedávni ještě prominenti komunistické diktatury často vystavují na odiv svůj emigrační úděl a vytvářejí si osobní výsady zneužívající západní veřejnosti, která z části v naivní důvěře, z části ze sensačnosti, vždy pak naprosto neschopna opravdu pochopit situaci v komunistických režimech, jim vydatně vychází vstříc. Z komunistické prominence nedávných dnů se tak k údivu mnohých jakoby stává prominence dnešní československé emigrace. Soudruzi přednášejí, píší knihy a vůbec informují o komunismu s lidskou tváří a ruské okupaci, mluví, jak už jsou z domova zvyklí, hned za celý národ a pečlivě se při tom vyhýbají jakékoli zmínce o tom, co dělali před pražským jarem. Co si o tom myslí lidé jimi do emigrace zahnaní je asi příliš nezajímavé. Hlavní věc, zahraniční veřejnost naslouchá a účastně pokyvuje hlavou.

Ale byly i doby, kdy, zmatení pozitivním přijetím, kterého se "prominentům" na Západě dostalo, naslouchali i někteří krajané. Slyšel jsem — pravda, už hodně dávno — od pronásledovaného nekomunisty a člověka zdánlivě zcela rozumného, že nás konečně někdo v emigraci zastupovat musí a proč tedy ne třeba Ota Šik?

Tedy, nic ve zlém a při vši smířlivosti: Za mne tito lidé nemluví a nikdy mluvit nebudou.

DR. IVAN ERNEST, Birsfelden,
Švýcarsko

ZE ZDRAVOTNÍCH DŮVODŮ

Dostávám občas do ruky některé české a slovenské časopisy, kterých (a to je dobré) vychází po světě pozeňnané. Ti, kteří je — většinou s osobními obětmi a s velkým vypětím — vydávají, redigují a píší, zasluží vřelého uznání: udržují nejen tradici svobodného českého a slovenského tisku, který, žel, ve vlasti neexistuje, ale přispívají svým způsobem i k povzbuzení národního povědomí vůbec; to nikdy, v žádném ohledu pak v případě permanentně okupovaného státu nemůže škodit. Naopak dost může tímto vytrvalému a obětavému úsilí škodit několik neméně vytrvalých jedinců, kteří se v těchto časopisech pravidelně objevují s výlevy své vlastní přebytkové žluče. Je až s podivem, jak se tu v jednotném úsilí pcmlovit co možná největší počet osob spojují lidé, kteří jsou v exilu už drahá léta, s těmi, kteří přibyli zcela nedávno. Je neméně s podivem, že nejde většinou o nějaké ignoranty, ale o lidi vysoce vzdělané a jinak třeba i užitečné — tu v oblasti kultury, tu v oblasti královské hry — činné. Bohužel jim taková prospěšná činnost nestačí a vybíjejí svou přebytkovou energii i shora popsáním způsobem. Pak už je ovšem s podivem největším, že vydavatelé ony žlučové produkty stejně neúnavně tisknou, snad v naivní víře, že tím vzbudí větší zájem odběratelů. Nevzbudí. A když, tak těch, kteří se jinak zajímají zase jen o zpravedlivost takřčeně "bulvární"; a o ty slušný vydavatel přece stejně nestojí. Je to tedy vlastně podivná záležitost, která ničemu neslouží a neprospívá. Kdybych měl tu moc, domluvil bych oněm věčným "upozornovatelům" alespoň z lékařského hlediska. Protože si určitě stálým bouřením vlastních hormonů tak či onak škodí a měli by se ve vlastním zdravotním zájmu trochu šetřit. A vydavatele — kdybych měl tu moc — bych zavázal, aby zase šetřili své čtenáře a nemířili různými "pikantnostmi" příliš nízko pod pás občanské důstojnosti. Jenže já tu moc nemám.

MILAN SCHULZ, Mnichov

Nechte Vaše peníze pracovat pro Vás!

Zvýšili jsme úroky a platíme nyní:

7.50% přinese 7.90%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 1.000.00 zaručené na čtyři roky

6.75% přinese 7.08%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na tři roky

6.50% přinese 6.81%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na 2 roky

5.25% přinese 5.47%

na vkladní knížky

v jakémkoliv obnose od \$ 5.00 výše.

Úroky na vkladní Certifikáty počítáme a vyplatíme čtvrtletně, úroky na vkladní knížky počítáme a připočítáme též čtvrtletně.

Peníze jsou zaručené pro každého až do \$20,000.00 vládní pojišťovnou *Federal Savings and Loan Insurance Corporation ve Washingtoně*.

Uložte si peníze u nás porostou Vám velmi rychle.

FOURTH FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1355 FIRST AVENUE, NEW YORK N.Y. 10021

aneb

2636 CENTRAL PARK AVE.,
Central Shopping Plaza, Yonkers, New York 10710

and

590 EAST 187 STREET
Bronx, New York 10458

Spatřeno v Československu

Francouzský satirický časopis "Le Canard Enchaîné" (Kachna na uzdě) přinesl humorně-satirické glosy svého spolupracovníka, který navštívil Prahu. Zde je překlad tohoto příspěvku.

Uprostřed Staroměstského náměstí se tyčí pomník, připomínající Jana Husa, kačířského kněze a rebela, který v roce 1415 zemřel na hranici. Několik kroků od pomníku, nestoudně luxusní mezi ostatními zaparkovanými auty, stojí červený Ford Mustang V 8 s odklápěcí střechou. Majitel tohoto pohyblivého klenotu, velice drahého a určeného pro laibovníky, je občan Československé socialistické republiky. Obyčejný občan jako všichni ostatní. A přece ne tak docela stejný. Muž v Mustangu přišel na povolání, jímž se stal pro mnohé nepostradatelným. Na výnosné povolání. Je dispečerem "černých" řemeslníků.

Jeden pražský přítel mi řekl: "Ten člověk je něco jako náš ministr "práce načerno". Potřebujete-li elektrikáře — zedníka, instalatéra, lékařskou prohlídku — obraťte se na něho. Za hodinu je odborník u vás. Daleko dříve než ten, kterého objednáte u oficiální firmy; na toho čekáte věčně."

"Ministr" inkasuje právě v podloubí svůj honorář. Z kterého samozřejmě neplatí žádné daně. U nás na Západě říkají levicové ladění lidé takovým individuí "štěnice" nebo podobně. Což je výraz, samozřejmě nepřeložitelný do jazyků oněch zemí, kde socialismus skoncoval s vykořisťováním člověka člověkem. V Praze se dokonce dozvíte, že muž v Mustangu je v dobrých stycích s policií. A to je vám řečeno tónem, jakým se běžně mluví o počasí.

A je to tak asi správné. Práce "načerno" je stará nemoc tohoto systému. Už za Novotného si státní zaměstnanci přivydělávali tím, že řemeslnicky soukromníci. Nový je pro každého, kdo přijede do Prahy se starými představami — o Dubčkově jaru, o neblahém Brežněvově létě — jen rozmach všech těchto věcí, jehož bylo dosaženo během Husákovy "normalizace". Nový a těžko vysvětlitelný. I když dostanete nějaké údaje. Jsou to pozoruhodné údaje; sotva pochopitelné. Ty obzvláště výmluvné jsou z doby, kdy "se to vzalo do ruky". Z jednoho milionu dvou set tisíc členů Komunistické strany Československa vyhodila čist.

ka po Dubčkově pádu (vyločením a neproověřením) na dlažbu pět set tisíc lidí. Pěkná hromádka! A když se pak dozvíte, že ztratit stranickou legitimaci, znamená také ztratit místo, začnete chápat, jak funguje černý trh s pracovní silou. A když stojíte o vysvětlení ještě podrobnější, pochopíte zcela.

Pět set tisíc nakažených nelze jen tak jednoduše odsoudit k smrti hladem; je třeba je nějak znovu zapojit. Přednost dostávají v odvětvích, která nemají nic společného s jejich původním povoláním, a pokud možno co nejnižší na společenském žebříčku. (I z Dubčka je cosi jako zahradník). Výsledkem jsou oni "jarem prokletí" — bývalí profesori, novináři, rozhlasoví technici, odborní dělníci — , kteří robotí na svých nových pracovištích a jsou kdykoli připraveni reagovat na pokyn muže v Mustangu. Aby si přilepšili. A taky aby ruka (nebo hlava) nevyšla z cviku. To vše zní dosti smutně — a přece "hon na proradnou zmiji" dále pokračuje. Střídavě prostřednictvím politické policie — mocnější než kdy jindy — a nových podnikových ředitelů, kteří chtějí dokázat svou "loyálnost". Jak řekl jeden pražský občan: "Mimo jakékoli podezření jsou dnes pouze ti, kteří se za stalinismu zkomproitovali: staří konzervativci z novotnovské partaje a fizlové."

Erenburg napsal — ale to bylo v roce 1962, kdy padly Stalinovy pomníky — : "Když svědkové mlčí, rodí se legendy". Pražská legenda se jmenuje — hojnost. Krámy polykají zboží a jsou pořád plné. Hospodářský zážrak? Svým způsobem ano. Ale zážrak pouze pro ono "souběžné hospodářství" — plod ilegálního pracovního trhu. Asi tak milion lidí (Československo má přes třináct milionů obyvatel), kteří potajmu kutí, představuje každý měsíc dosti značný pohyb peněz. A ať už se platí za prokázané služby nebo se podplácí funkcionář či onen prohnaneč v červeném Mustangu, černá mzda se nakonec zase vrátí do oficiálního oběhu. Ovšem tohle všechno vlastně řídí vláda.

Pražané hovoří s jistým úsměvem o "Husákově paktu". Za politickou poslušnost (normalizaci), kterou udržuje v Československu, dovolili Sověti generálnímu tajemníkovi Komunistické strany — aby hrál hru s názvem: "máme se lépe": víc másla, víc

hrnců, víc praček — a méně nebo žádné kanóny (Československo je velký výrobce zbraní), leč stroje pro spotřební průmysl. Také část těžkého průmyslu, vyrábějící zatím výlučně pro Radu vzájemné hospodářské pomoci, byla přeorientována a produkuje výrobky lehkého průmyslu pro tuzemsko. A bez černé mzdy. Což všechno vysvětluje, proč policie přivře oči nad vadami socialismu, který sama reprezentuje. Samozřejmě jen tehdy, je-li zajištěn "politický klid". A to je.

"Politika? Co to vlastně je?", zeptal se přítel-spisovatel — který nepublikuje, neboť jeho práce nebyly uznány za "pravoverné". Seděli jsme u televizoru. Na obrazovce se v Moskvě přátelili Brežněv s Nixonem. "Podívej se, není žádná naděje! Ani pro nás, ani pro Chile!" O dva dny později mi vyřídil svůj případ jeden architekt. Až do loňska unikl neustálým prověrkám. Asi na něho zapomněli, jak se říká. Pak kolovala výzva ve prospěch politických vězňů. On ji — jako řada jiných — podepsal, protože — copak to může odmítnout? Výsledek: všichni vyletěli z podniku. "Jistě. Mohl jsem udělat sebekritiku. A vzali by mně zpátky. Ale co pak? Taď se to všechno může kdykoli změnit a pak mi budou tu sebekritiku předhazovat. Ostatně — nejdůležitější je nedat se pověsit. Když to přežiješ — riskuješ leda, že se jednoho dne staneš předsedou vlády. Podívej na Husáka!"

A tak to skutečně je. Staré české přísloví říká, že "člověk si zvykne na všechno, i na šibenici, ovšem pod podmínkou, že ho tam nechají dost dlouho viset." Nuže, poznal jsem pár těch, kteří "visí". Přežívají — a dobře — díky práci načerno. Jeden bývalý televizní technik mi řekl: "Čeho by se ode mne, od malého kameramana — mohl obávat mocný ředitel Pixa, který po dvacet let rostl spolu s tajnou policií? Naprosto ničeho. Ale když začne někdo zvláště pilný odhalovat, že jsem byl v roce 1968 členem závodního výboru v našem studiu, pak to padá zároveň i na ředitele. Tak jsem teď u kotle v nemocnici. Jistě, nemocnice je špatně vytápěna. Ale protože všichni potřebují fotografie — na legitimace, ze svatby, rodinku — , tak platím za dobrého topiče." A podobně hovoří někdejší vysoký funkcionář ministerstva kultury: "I když teď dělám v jednom časopise pro děti poslička, nezapomněl jsem ještě na svá právníká studia.

Správní lidé na správných místech . . . Hlídač na leštištním parkovišti býval inženýr. Ti, kteří ho znají, říkají, že to je vynikající — "černý" — elektrikář. Stejně

jako metař v zoologické zahradě — kdysi dílovedoucí ve Škodovce — je eso jako instalatér.

"Jitka je teď u nás nejmódnější zpěvačka. No a já pro ni píšu písničky. Nemohu je podpisovat, ale slušně to vynáší . . ." Ten, který se zřiká veškeré autorské marnivosti, je dnes zaměstnan v půjčovně aut. Poznal jsem ho v době, kdy byl členem orchestru slavného divadla. Odstraněn "v rámci normalizace", "Socialismus vyřeší všechny problémy", hlásá jeden oficiální plakát. Neznámá ruka sem připsala: "Hlavně ty, které jinde neexistují". Ten dodatek ovšem znamená víc než neuctivost pouze pro ty, kteří si dělají iluze. Slavný odpor z 21. srpna už dávno ztratil na lesku. Je omezen na pár stovek lidí, kteří jsou izolováni a pod stálým policejním dohledem; ztratil v lidovou podporu. Někteří z oněch opozičníků jsou ovšem stále nepohodlní a před vězením je chrání snad jen to, že se o nich v zahraničí obecně ví, úřady se jich tedy pokoušejí zbavit tím, že jim nabízejí dlouhodobé pobyt v zahraničí, doufajíc, že využijí nabyté svobody a vysloví se veřejně a otevřeně vůči režimu.

Spisovatel Milan Kundera — nositel poslední PRIZ MEDICIS — zatím nepoužil úředních nabídek. S pasem v kapse zůstal sedět v Praze. Dobrodružství, které potkalo Jana Němce, by se mohlo snadno opakovat. Němec, jeden z předních režisérů "nové vlny", nepřestal po roce 1968 napadat normalizátory. A tak mu také

dalí pas a on šel. Náhoda tomu chtěla, že jsem byl — 12. července — při jeho odletu. Letadlo společnosti Air France se pomalu rozjíždělo, když policejní vozy přinutily pilota, aby zastavil. Fizlové vnikli na palubu. Jedni se vrhli na Jana Němce, který se jim vzpíral; jiní odnášeli jeho zavazadla. Padly kopance. Zbaven všech svých papírů — včetně adresáře a jízdenky z metra — lehl si Němec na rozjezdovou dráhu a odmítal se dál pohybovat. Nakonec ho naložili do ambulance a letadlo mohlo odletět. S tříčtvrtěhodinovým zpožděním. Později jsem se dozvěděl, že Němec dostal na vybranou: odjet bez zavazadel nebo počkat — asi tak šest až osm týdnů — , až bude mít policie čas prohlédnout všechny papíry, které si vzal sebou. Odjel příštího dne bez zavazadel.

Nakonec jednu anekdotu. Hendrych, pán přes kulturu, kdysi za Novotného (děkuju, tomu se vede dobře; dostává od státu dobrou penzi, žije ve svém domku a obecnému lidu často vykládá svou politickou strategii), tak tedy — Hendrych jel jednou tramvají a v řidiči poznal jistého (kdysi) slavného divadelního režiséra. Šel k němu a poklepal mu přátelsky na rameno se slovy: "Tak vidíte, přece jen to za nás nebylo tak zlé . . ."

Tak jako Novotný žije dnes Hendrych z penze, kterou si zasloužil "službou lidu". V dobách, kdy se o šibenici nezřetovalo. A kdy byl dnešní vládce Československa — Husák — jak se říká — "v lochu".

K VÁNOCŮM . . .

TUZEX zasiláme

bezpečně a rychle

TUZEX-ové poukázky jsou nejlepším prostředkem jak potěšit příbuzné ve staré vlasti.

NEODKLÁDEJTE . . .

Již 50 let cestovní služby

vám zajistí bezstarostné a radostné cestování do Československa.

Nové snížené ceny na 22 až 45 dní

NY — Praha — NY	\$ 369.00
NY — Brno — NY	\$ 393.00
NY — Bratislava — NY	\$ 383.00
NY — Košice — NY	\$ 413.00

Tyto výhodné ceny musí být zaplacený 60 dní před odletem. Změna programu nepovolená. V případě zrušení letecká společnost si ponechává 25% ceny. Ceny podléhají schválení vládou.

Pro jistotu vždy jen

Chcete-li umožnit návštěvu příbuzné. ho do USA, navštívte TATRU pro informace-anebo napište.

TATRA TRAVEL BUREAU, Inc.

1465 SECOND AVENUE • NEW YORK, N. Y. 10021
(pri 76. ulici) Tel. RE 7-5972 — RH 4-6185

NAKONEC POZNÁMKA VYDAVATELE:

Dva dopisy na jedno téma dokumentují vlastně to, o čem nám jde: právo čtenáře na vlastní názor. Právo psát co si myslí a právo číst, co mu vyhovuje. Kdyby, dejme tomu, Americké Listy vycházely v komunistickém Československu, k otištění žádného z obou uvedených příspěvků by nedošlo. Ten první by vyjít nesměl, ten druhý tím pádem nemusel . . . Nastěšiti vycházíme ve svobodném světě.

SPORT

I. fotbalová liga pokračovala zápasy 8. kola:

Sparta-Slovan 4:2 (prvé vítězství Sparty), Bohemians-Ostrava 1:0, Žilina-Slavia 4:2, Inter-Dukla 3:1, Jablonec-Teplice 0:0, AC Nitra-Zbrojovka 4:1, Třinec-VSS Košice 1:1, Píseň-Trnava 0:1.

Tabulka:

1. Inter Bratislava	8	10
2. Dukla Praha	8	10
3. VSS Košice	8	9
4. Sn Bratislava	8	9
5. LIAZ Jablonec	8	9
6. ZVL Žilina	8	9
7. TŽ Třinec	8	9
8. SU Teplice	8	9
9. Slavia	8	8
10. AC Nitra	8	8
11. Baník Ostrava	8	7
12. Zbroj. Brno	8	7
13. Sp. Brno	8	7
14. Bohemians	8	6
15. Škoda Píseň	8	6
16. Sparta	8	5

Zápasy I. hokejové ligy:

Sparta-Litvínov 5:3, Gottwaldov-Kladno 2:2, Slovan-Brno 10:4, Jihlava-Píseň 2:2, VŽKG Ostrava-Pardubice 0:3, Košice-Budějovice 4:1, Teplice-Žilina 0:0.

Tabulka:

1. Sparta	8	13
2. SONP Kladno	8	11

DVOJI SMETANOVSKÉ VÝROČÍ

Řada životních i uměleckých výročí několika českých skladatelů, připadajících na rok 1974, je důvodem, že UNESCO vyhlásilo letošek za Rok české hudby. Mezi tato výročí patří také 150. výročí narození Bedřicha Smetany a 100. výročí prvního provedení Smetanovy komické opery Dvě vdovy.

Dvojiho smetanovského výročí vzpomenu rovněž Češi a Slováci ve Washingtonu, kde místní skupina SVU připravuje na říjen t. r. americkou premiéru Dvou vdov za čestného předsednictví amerického senátora Romana Hrušky a pod uměleckým patronátem klavírního virtuosa Rudolfa Fírkušného. Premiérové představení se koná 26. října v 8. hod. v místě, které ještě před otevřením Kennedyho střediska pro reprodukování umění proslavilo hlavní město Spojených států nespočetnými pořady hudební kultury, v Lisnerově auditoriu na universitě George Washingtona. Americká premiéra Smetanových Dvou vdov bude uskutečněna v plném divadelním provedení: s orchestrem v úplném obsazení a s velkým pěveckým sborem pod taktovkou Prof. Stephena Prussinga, s kompletním baletem a salonní scénickou výpravou.

Šest hlavních sólových rolí budou zpívat česky umělci, vybráni z řad washingtonských profesionálních operních zpěváků: Karolína — sopranistka Martha Randall, Anežka — sopranistka Dagmar White, zamilovaného Ladislava Podhajského — tenorista Henry Noldan, komického hajného — basista Jared Collard a mladý pár — Toníka a Lidka — tenorista Chris Lindstrom a sopranistka Shirley Bosta.

Operu řídí Dagmar White, hudební ředitelkou je Lida Brodenová. (která — mimo jiné — výborně naučila americké zpěváky zpívat česky), choreografii vede Milica Hasalová-Švehlová, scénu a výpravu navrhuje a vytváří architekt Zdenko Rakušan a prof. Antonín Švehla a grafickou spolupráci obstarává Monika Rokusová.

Slavnostní washingtonské představení Dvou vdov bude nejen výsledkem spolupráce a společného úsilí umělců československého původu i jejich amerických kolegů, ale též česko-americkou národní oslavou díla Bedřicha Smetany.

3. Dukla Jihlava	8	11
4. CHZ Litvínov	8	10
5. Sn Bratislava	8	10
6. TJ VŽKG Ostrava	8	8
7. ZKL Brno	8	7
8. Tesla Pardubice	8	6
9. Motor Č. Budějovice	8	6
10. VSŽ Košice	8	6
11. Škoda Plzeň	8	5
12. TJ Gottwaldov	8	3

Čs. klubovým mužstvům sa nedařilo v odvetných utkáních 1. kola vrcholných evropských soutěží. Slovan Bratislava prohrál v Bruselu s belgickým mistrem Anderlechtem 3:1 a byl ze soutěže o Pohár evropských mistrů vyřazen. (První utkání skončilo sice vítězstvím Slovanu 4:2, jenže postupuje mužstvo, které dá víc gólů na soupeřově křišti.) Vyřazena byla také Slavia Praha ze soutěže o Evropský pohár, když podlehl v Jéně celku C. Zeiss 1:0. Protože i první

utkání v Praze skončilo stejným výsledkem, jenže pro Slávii, zápas v Jéně byl prodloužen, a když ani pak nepadla branka, o postupu Jeny rozhodly jedenáctimetrové pokutové kopy. Pouze mužstvo Baníku Ostrava slavilo úspěch v soutěži o Pohár UEFA. V odvetném utkání porazilo španělský Real Societad San Sebastián hladce 4:0 a postupuje do 2. kola. Vítězství čs. reprezentačního fotb. mužstva 3:1 nad NDR v utkání v Praze, které bylo přípravou čs. mužstva pro zápas s Anglií 30. října v Londýně, mělo velký ohlas v britském tisku. Tak např. Daily Express konstatoval, že mladé čs. mužstvo je mimořádně talentované a nese známky zvýšené evropské kvality. —pza—

KDE JE TU-144?

V minulých dnech se konala mezinárodní letecká výstava ve Farnborough. Sjeli se vystavovatelé, kupci i obdivovatelé letadel a leteckých výkonů, aby se přesvědčili o nejnovějším stavu civilní letecké dopravy. Zlatým hřebem zahajovací show byl přílet amerického strategického letadla typu Lockheed SR 71, které překonalo světový rychlostní rekord v přeletu Atlantiku; těch 5600 kilometrů z New Yorku do Londýna uletělo za necelé dvě hodiny. Připomeňme si, že známý letecký průkopník Charles Lindbergh, který před nedávnem zemřel, potřeboval před 47 lety k překonání téže vzdálenosti více než čtyřicet hodin.

Britský tisk věnoval pozornost zejména dvěma aspektům: budoucnosti supersonických letadel v civilní dopravě a nepřítomnosti sově-

Nebezpečné rozhodnutí

Rozhodnutí Řecka vystoupit z vojenského svazku Severoatlantického paktu vyvolalo na Západě neklid; noviny a časopisy přinášejí články a úvahy expertů o tom, do jaké míry by to ohrozilo bezpečnost západního světa.

Americký deník International Herald Tribune, vycházející v Paříži, poznamenává, že v případě evropské války by Turecko bylo odříznuto od svých spojenců. Jiné listy, například týdeník Time, uvažují o tom, jak nepohodlné a strategicky nevýhodné by bylo pro americkou Šestou flotilu, hlídkující ve Středomoří — kdyby ztratila své opěrné body v řeckých přístavech u Athén a na Krétě. Nejbližší spojenecké přístavy, v Itálii, jsou vzdáleny od východní oblasti Středozemního moře na 1400 kilometrů, pro vojenský námořní konvoj tři dny cesty. Američané mají v Řecku 4000 vojáků, dále letecké a námořní základny, z nichž nejdůležitější je na Krétě, v Sudské zátce, která je považována za jeden z nejlepších přirozených přístavů na světě. Američané tam mají také základnu pro cvičné odpalování raketových střel.

Odchod Řecka z vojenské organizace Severoatlantického paktu by však také znamenal průlom do obranné linie NATA v této oblasti: řecká armáda je sice malá, ale zato dobře vyzbrojená, a její rozmístění na hranicích s Jugoslávií a Bulharskem je strategicky velmi důležité. Řekové mají asi 170 tryskových stíhaček, které tvoří zhruba 20 procent bojových letounů, jimiž v této oblasti disponuje NATO. Řecké válečné námořnictvo čítá šest ponorek, asi tucet křižníků a 17 rychlých hlídkových člunů, z nichž čtyři jsou opatřeny raketami.

ských supersonických letounů na výstavě. Londýnské Times poznamenávají, že od poslední farnboroughské výstavy přede dvěma lety byla budoucnost nadzvukové civilní letecké dopravy vážně uvedena v pochybnost, a to jednak přehodnocením anglofrancouzského projektu Concord, jednak sovětskou leteckou katastrofou loni v Paříži, při níž v troskách supersonického letadla TU 144 zahynula řada lidí. Nicméně, oba projekty zřejmě tyto potíže přežily a všechno nasvědčuje tomu, že první supersonické lety s civilními pasažéry začnou už příští rok. Alespoň na Západě, neboť přesný stav vývoje TU-144 není znám. Jako obvykle při podobných příležitostech zahalují Rusové celý projekt závojem tajemství; nicméně, podle všech náznaků na něm nepřestali pracovat, takže podle soudu odborníků by mohla v Rusku supersonická letadla začít přepravovat cestující také už v příštím roce. Dokud ovšem nebude na Západě známo více, těžko budou sověti moci své letadlo prodat v za-

hraničí, dodává Times a vyslovuje politování nad tím, že Rusové nevystavili TU-144 ve Farnborough. V jiném článku tohoto britského deníku se vyslovuje podivení nad mezerou v sovětských výkonech v letecké a vesmírné dopravě. Velkoprostorová letadla typu "jumbo jet" zcela chybí, ačkoliv až dosud sověti drželi ve výrobě různých typů letadel krok se západem. TU-154 odpovídá Tridentu II-62 Viscountu 10, TU-144 Concordu a tak dále. Zůstává tedy záhadou, proč Rusové nevyrábějí také velkoprostorová letadla typu Boeing 747, Lockheed Tristar a Airbun.

—cká

Podle výsledku

v akci očkování proti tetanu se předpokládá, že do konce letošního roku bude na Slovensku dosažen vytyčený cíl, to jest přeočkování obyvatelstva na více než devadesát procent. V roce 1975 se bude pokračovat v očkování těch, kteří dosud z různých důvodů očkování nebyli.

Informujeme bez záruky

Ve vídeňském denníku Kurier jsme objevili zprávu, kterou nechceme nechat bez povšimnutí. Podle ní došlo na důvěrném setkání šéfů tajné a bezpečnostní služby států východního bloku k pozoruhodnému ujednání. Schůzka se konala na návrh ministra státní bezpečnosti NDR Mielkeho ve Varšavě a zúčastnil se jí jako pozorovatel také představitel Jugoslávie. Tento prý, podle Kurieru, slibil účastníkům setkání spolupráci Jugoslávie ve dvou závažných bodech. Uprchlíkům z NDR, Československa, Polska a Maďarska nebude v Jugoslávii poskytnut politický asyl. A: uprchlíci budou uvedením státům vydáni zpět. Jugoslávie poté dostala od východních bezpečnostních služeb "Pátrací seznamy". Dle časopisu Kurier společná centrála východního bloku, která mimo jiné zjišťuje únikové cesty a jejich organizaci, se nachází ve Schweidnitzu, a její vedení je v rukou KGB. Centrála odhalila letos v létě celou řadu únikových cest v NDR. 36 osob bylo odsouzeno za pomáhání k útěkům.

Z Tucsonu, Arizona

Tolik smůly jako letos náš krajanský spolek skoro 20 let neměl. Na jaře jsme vynechali dvě schůze pro potíže s místností. V létě byla rekordní stoupňová vedra, v nichž se, zvláště starším lidem nechce z baráku. (a ti staří tvoří většinu našeho členstva), a kdo jen mohl, odjel na chladnější sever. Moc jsme se proto těšili v srpnové schůzi na chladnější schůzi v září, jenže ta nebyla první chladnější schůzí podzimní, ale poslední horkou schůzí letní, zas při sto stupních, neb ani na Labor Day horka nepovolila. K tomu před schůzí byla prudká bouřka, která poškodila vychlázovací osvětlovací zařízení, ta náhradní se neosvědčila, a to ke zlepšení nálady nepřispělo. Schůze se účastnila polovina členstva a žádní hosté. Přes to vše jsme ji rádně odbyli. Předseda br. F. Novák měl proslov o českém skladateli A. Dvořákově, jehož skladbu Slovanské tance jsme si pak poslechli v rozhlase v hodině klasické hudby. . . . Ve schůzi říjnové vzpomeneleme ovšem výročí vzniku Československé republiky. Česká jména v novinách byla tentokrát ve sloupku sňatkovém. Oženil se pan Josef Veselý a provdaly se slečny Anna Marie Kuchta a Patricia Lyn Skvarek. Škoda jen, že z druhé naší generace dávají se do krajanského spolku jen ti, kdož se s českým spolkovým životem seznámili na severu. . . .

A co na dalekém, kdysi tak divokém americkém západě? Inu, trochu té divočiny přece jen zbylo: divoké koně! Jsou ti koníčkové spříznění se španělskými mustangy z Mexika a po několik století měli západ pro sebe. Nemají přírodního nepřítele krom člověka a proto jich válem přibývalo. Kolem roku 1900 jich bylo přes dva milióny. Jakmile se však západ silně zalidnil, začalo jich prudce ubývat. Byli stříleni ve velkém, když k lovu bylo používáno letadel, zvláště helikoptér, takže kolem roku 1970 jich zbývalo jen asi 10.000. Leč v roce 1971 kongres zavedl zákon zapovídající lov divokých koní stroji a zakázal jejich prodej jatčím, kde z jejich masa bylo vyráběno žrádlo pro psy. Zákon ten, přijatý hlavně zásluhou ekologického hnutí, osvědčil se tak, že letos je už těch koníčků víc než 42.000 a mají tudíž lepší vyhlídky do budoucnosti. ARIZ.

Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka

(Pokrač. ze str. 3)

Je samozřejmé, že hry pana Řehoře Kocifaje neměly pevně stanovený text, křečící ponechával svým spoluhráčům téměř úplnou volnost variace na základní téma. Sám vystupoval se svým monologem vždy jen tehdy, když dvacet nebo třicet ženských z kolonie Na Kamenci a z Jaklovce, které tvořily základ jeho obecnstva, byly tak akorát na měkko.

Nikdo nedokázal tak přesně odhadnout správný okamžik, kdy je třeba promluvit o utrpení na kříži, jako Řehoř Kocifaj. Jeho monolog byl vždy šitý přímo na míru dané náladě obecnstva.

Pan Kocifaj začínal své monology vždy povšechným zjištěním, že hřích je všude. Pak přešel na velké utrpení, mluvil o ohních pekelných, jehož plameny prorážejí zemskou kůru a spalují nás skrze hříchy naše. Báby v hledišti začaly šizet. Slzel i pan Kocifaj, protože jeho představa o hříchu se konkretizovala do podoby jeho dcery Anky Kocifajové, o níž se už tehdy říkalo, že ač mladá, je už kurva.

Anka měla za úkol během monologů svého otce stát skromně stranou, vzpínat paže k nebi, tvářit se žalostně, což uměla. Ludva Kocifaj seděl při sólových výstupech svého otce v pozadí jeviště ponořen do hlubokých myšlenek. Tvořil také cosi jako barevné pozadí. Míval na sobě krásně rudé nebo oranžové roucho, protože křečící Kocifaj dbal, aby kostýmy byly prvotřídní. I na jevišti se chtěl předvádět jako zručný mistr křečovský.

Ludva měl nejeden důvod k tomu, aby během monologů svého táty byl doopravdy zamýšlen. Od chvíle, kdy se dozvěděl, že můj táta stačil, ještě předtím než narukoval k Wehrmachtu, koupit do branky Jožu Chryzkeho z Třince, mladý Kocifaj zmalomyslněl.

— Očkopi mne jako prašivého psa, povídal potom Ludva každému, kdo to chtěl slyšet, hajzli, byl jsem jim dobrý. když šlo o postup, ale teď, když se bude lízat smetana, tak postavili do branky toho frajera z Třince.

Výbor nabídl Ludvovi, že by si mohl přivydělávat lajnováním hřiště, opravami kopaček a různými jinými pracemi, ale Kocifaj se rozčertil, že on, slavný golman, nebude dělat pučáka, vyfasoval u reklamní firmy trojkolku, dopoledne lepl plakáty, odpoledne pak příležitostně rozvážel po hospodách led.

Mstil se zrádnému F. C. Slezská Ostrava aspoň tím, že plakáty k ligovým utkáním lepil opačně, nebo je opatřoval vlastnoručně sepsanými komentáři k sestavě, v nichž především hanobil Jožu Chryzkeho, nového golmana z Třince, osočuje tohoto velkého frajera na jeho nejbolavějším místě. Chryzke je vasrpolák! psával Ludva na plakáty.

Později si dovolil i více.

Velkými písmeny oznamoval na plakátech, se kterou manželkou významných funkcionářů F. C. Slezská Ostrava se frajer Chryzke zase vyspal. Destalo se to až k soudu, kde Ludva Kocifaj vyfásl týden vězení pro urážku na cti.

Ludva Kocifaj přijal trest s výrazem mučedníka; táta, režisér, jej už natolik vycepoval, že Ludva dokázal před soudem ovládat své pohyby, výraz tváře i řeč, a odcházel od okresního soudu s pocitem bojovníka a mučedníka za spravedlivou věc, to jest za čistotu mravů brankářů místního F.C.

Z kriminálu se Ludva Kocifaj vrátil jako zanicený stoupelec setky Svatého kříže, jejímž biskupem byl jeho táta, křečící Kocifaj. Lepení plakátů se Ludvovi zprotivilo, takže se věnoval jen rozvážení ledu. Pomalu ale jistě propadal také vášni herecké, studoval hry svého táty a v neděli na jevišti, jehož zadní stěnu tvořila naše kralikárna rozvíjel svůj talent.

Nejlépe se Ludvovi asi hrálo, když slyšel z hřiště řev diváků. To dokázal i brečet, slzy se mu kutátely po tváři, takže úroveň hry získávala a křečící Řehoř Kocifaj se ve svém monologu mohl zmínit o dětech kráječících ve šlépějích otců, přičemž jeho láskyplný pohled spočinul na ubřečeném Ludvovi Kocifajovi, bývalém brankáři F.C. Slezská Ostrava.

KRAJANSKÉ DIVADLO JANA SNIŽKA

zahajuje v neděli dne 20. října 1974 ve 3 hod. odpo. v Českém Domově v Astorii k třetímu výročí úmrtí svého zakladatele a tvůrce, básněm jeho tvorby "Vždy s úsměvem", aby zazněla vzpomínka na humor, kterému Jan Snižek celý život rád a šťastně skládal hold.

Učinkují: Jára Kohout. V. Juránková-Bocková v opeře "Rebárborá" (z Rozmarného zrcadla); dále L. Novák, R. Horák, O. Bartásek, B. Helclová-Snižková. V. Křenková, A. Lexová, N. Zahradníková. Hudební část: G. Bock, režie: B. Helclová-Snižková.

Zadostiučinění českému básníkovi

Na bienále světové poezie v belgickém městě Knokke — které se letos pořádá k padesátému výročí vydání Bretonova "Prvního manifestu surrealismu", byl vyznamenán "Velkou mezinárodní cenou poezie 1974" český básník Vladimír Holan. V minulých letech byli laureáty této ceny, jejíž význam se dá srovnat s Nobelovou cenou, udělovanou především romanopiscům, na příklad velký francouzský básník Saint-John Perse a senegalský prezident a francouzsko — africký básník Leopold Sédar Senghor. Význam této ceny pro českou poezii a Vladimíra Holana osobně můžeme shrnout tak, že je to skvělé zadostiučinění básníkovi, který bez ohledu na dobové módy a vnější ideologické požadavky šel vždy

Jednou větou

V Technoenu v Lomnici nad Popelkou vyrábějí na export pětáctýřet druhů stanů. • Koncem září uplynulo pětáctmadesát let od narození zná. mého českého malíře, ilustrátora, dětského spisovatele a novináře, tvůrce nesmrtelného Ferdý Mravence, Ondřeje Sekory. Zemřel v létě roku 1967. • Monopolním výrobcem stanic pro regulaci plynu z vysokého na nízký tlak je Severočeská armaturka v Ústí nad Labem. • K nejlíbivějším sklatbám blížící se Spartakiády bude patřit cvičení mladších žáků ve věku od osmi do jedenácti let s názvem Létaující tařífe. • Mezi Nišovicemi a Černeticemi se dokončuje vodovodní systém, kterým bude proudit voda z Volyněky přes úpravnu do Volyně. Systém stál přes deset mil. korun. • Ve Zvolenském Divadle J. G. Tajovského nastudovává režisér Rachlin z ruské Tuly Gorkého hru Stařec. Tulské divadlo získalo loni zvláštní cenu za nastudování Čapkovy hry Věc Makropulos. • Konsultační středisko ostravské Vysoké školy báňské bylo otevřeno v Mostě pro pohodlí pracovníků severočeského hnědouhelného revíru, kteří studují na této škole dálkově. • Knihovna Rudého práva vydala sborník "Moskva-Washington: pro soužití v míru," který obsahuje společná komunikační, texty dohod a jiné dokumenty ze tří americko-sovětských setkání na nejvyšší úrovni. • Kruhová pec se zborčila ve sklárně Stará role. Byly tu v tu chvíli vypalovány výrobky při jednání stěch stupních Celsia. Zdivo se zborčilo následkem geologického posunu zeměiny v podlaží. Nikdo nebyl zraněn. • Československá delegace, vedená náměstkem ministra zahraničního obchodu F. Langerem jedná v těchto dnech v Káhyře o otázkách vzájemné hospodářské spolupráce. •

důsledně cestou, již si sám zvolil.

Vladimír Holan se narodil 16. září 1905 v Praze, po maturitě pracoval několik let jako úředník, později řídil časopis Umělecké besedy Život po něm Program Burianova divadla D 40 a od roku 1940 se věnuje výhradně literatuře. Jeho příspěvky nacházíme v několika desítkách časopisů posledních čtyřiceti let.

Jako básník je Holan neobvykle složitý a čtenáři obtížně přístupný zjev. Jeho první verše byly inspirovány poetismem, Holan se však záhy vypracoval k osobnímu a neopakovatelnému projevu s jazykovými deformacemi, neologismy a překvapivou metaforikou. Na konci třicátých let začal psát angažovanou poezii s náměty ze španělské občanské války, z období Mnichova a nacistické okupace. Tyto básnické skladby nacistická cenzura zakázala. Za války, kdy byl umlčen, se Holan věnoval zvláště překladům největších zjevů světové poezie. Jsou přesně inspirované a znamenitě vystihují tak rozdílné charaktery jako byli Rilke, Baudelaire, Vildrac, Lermontov, čínští a mnozí další básníci.

V roce 1945 byl Vladimír Holan jedním z prvních českých básníků, kteří pozdravili novou svobodu nadšenými verši na Sovětský svaz a jeho vojáky. Tyto verše vycházely nejprve v časopisech

a brzy též knižně pod názvy Dík Sovětskému svazu, Pa-nychida a Rudoarmějci. V rozhovoru, který Holan poskytl roku 1963 tehdejšímu redaktoru Zemědělských novin Jiřímu Ledererovi, se o těchto sbírkách básník vyjádřil takto: "Všechny ty tři knihy jsem sepsal s láskou, byl jsem tehdy nadšen. Ale potom přišel proces proti sovětské básničce Achmatové a mně to probodlo srdce." Vladimír Holan se musel znovu odmlčet. Ještě roku 1962 nemohla vyjít jeho sbírka "Příběhy", ačkoli už byla vysázena. Báseň "Utěk", kterou Holan napsal roku 1955, mohla vyjít až po osmi letech v Hostu do domu. V nynějším období tak zvané normalizace bylo zastaveno vydávání Holanových sebraných spisů. Nepomohlo, nýbrž Holanovi spíše přitížilo, že byl za pražského jara 1968 jmenován vládou národním umělcem. Na závěr ještě několik Holanových vět z rozhovoru s Jiřím Ledererem: "Jsem básník, což je ovšem krutý osud. Označovali mě jako dekadenta a formalistu. Je na pováženou pronášet takové soudy, když vůbec nevíme, co je umění. Uvedl bych výrok Picassův: "Kdybich věděl, co je umění, vůbec bych se tím netajil." . . . "Jsem-li temný" uzavřel Vladimír Holan, "nesrozumitelný, náročný, tož také proto, že jsem nikdy nepodceňoval možného čtenáře."

J. Dresler

Skladovací nepořádky

Až z nejvyšších politických míst docházejí stížnosti na nezlepšující se stav v otázce skladování materiálu v továrnách a při jeho přepravě. Tuhé centrální řízení tu nedovoluje manipulovat tak, jak to vyžaduje moderní výroba. Navíc silně zaostává modernizace právě v tomto — skladovacím a přepravním — oboru, kde stále převažuje nevýhodná a namáhavá ruční práce. Stejně potíže jsou s evidencí materiálu. Některé podniky mají některých součástí tolik že je nespotečují ani za 10 let. Jinde se těchže dílů ve skladu nedostává.

Kam na dovolenou?

160 odboček Čedoku nabízí zájemcům o podzimní a zimní dovolenou celkem 30.000 míst ve výpravách do socialistických zemí. Nepatrný počet turistů bude moci navštívit nesocialistické, tzv. kapitalistické, čili západní státy. Nejvíce volných míst je v zájezdech do SSSR. Sovětský Inturist nabízí výpravy s možnostmi navštívit továrny, ústavy a školy! Rozšiřují se také víkendové zájezdy do NDR, Polska a Maďarska. V jarním období se uskuteční zájezdy na Kubu, do Egypta, Alžírsko, Indie.

Symposium o řízení

V Pardubicích se konalo vědecké symposium k teorii moderního řízení podniků chemického průmyslu. Kromě domácích a východoevropských odborníků se ho zúčastnili i ekonomové z Finska a Dánska. Šlo opět o větší využívání výpočetní techniky a matematických metod při řízení.

Tři plzeňské mosty

Staré hřiby — zanedbaná silniční výstavba — se stále silněji háší. Stavby silnic a železnic teď musí např. u Plzně a ve městě samém postavit hned tři mosty. Jeden — 60 metrů dlouhý — vede přes řeku Úhlavu směrem k městu. Ten má už brzy sloužit příjezdové trase od Prahy. Na této silnici je však třeba vybudovat další objekt, a to v rámci pře-stavby dosavadního příjezdu na 4-proudovou silnici. Třetí most — z předpjatého betonu — má uprostřed Plzně nahradit zastaralou konstrukci mostu ocelového. Tady překáží stavbařům hustá městská zástavba a silný železniční provoz.

PODPORUJTE

ČESKOU

NABODNÍ

ŠKOLU

OPERATOR for highly automated packaging machines. Mechanical ability, experience in packaging, or related field required. Those not familiar with high production techniques need not apply. Call 201-992-3800 for appt.

SCREW MACHINE OPERATOR

Exp., to operate only 1 automatic feed, Cone-A-Matic 6 spindle machine. Must be able to make adjustment on tools and maintain machine, top wages and benefits.

Call Mike Rosinia —
378-7800
Chicago, Illinois

AUTO

BODY AND FENDER MEN

We need two men. Must have experience and own tools. Plenty of work. Good pay, good benefits including 2 weeks vacation in your first year. Good working conditions in Union Shop. Call Tommy Varker at 729.3200. **GLENVIEW** Chrysler Plymouth 2100 Waukegan Glenview, Illinois

ERECTORS

— A leading machinery installation co. requires the services of an erector familiar w/corrugated machinery. Must be willing to travel, car & hand tools necessary. Good starting salary. Expenses paid co. benefits paid. Call (201) 483-0674, 9 a.m.-4 p.m.

PORTERS — Part time for Boundbrook area evenings. Must have own transportation & experience. Call (201) 763-3320.

OIL BURNER MECHANIC

Experienced. Full time or part time. Call (201) 444-4961.

CHAIN STICH sewing machine operator, excellent position, benefits apply U.S. **SCHIFFLI**, 339 Bergen Blvd., Fairview, (201) 945-1664.

MAINTENANCE

MECHANIC —

Fireman M/F Metuchen off Rt. 1. Factory machinery upkeep & repair, piping, electrical, lift trucks exp, helpful. Rate \$4.55. in Nov. \$4.82; w/fireman/w lic \$4.90. Nov. \$5.17. Small group. Benefits. OT. Call (201) 549-8900 Mr. Viechor. Division of Allied Chemical.

PRINTING

(Bindery Workers)

Exp. preferred on Meuller saddle stitcher, polar cutters and cleveland folders. Clean modern a/c plant. Exc. benefits.

TWIN CITY PRESS

10 Race St.
N. Plainfield, N. J.
(201) 756-4814

MACHINIST LATHE OPERATOR

Paid Group Insurance + Benefits.

MICROMAT COMPANY

Mahwah, N.J.
Phone (201) 529-3738

WELDER WANTED —

Pipe and plate shop some travel involved, all expenses paid, benefits, overtime. Call (201) 862-2790 bet. 9 a.m.-noon. After — 8 p.m. (201) 754-0494.

HUDBA Z ČSR

pro váš kasetový magneton Stereo — Mono jedna kaseta **ZDARMA**

Pište na adresu:

EDAS

P.O. Box 1339,
Grand Central Station
New York, N.Y. 10017

WAREHOUSE MAN

No Experience Necessary
WE WILL TRAIN.

5 DAY WEEK.

Hours — 8:00 to 4:30 p.m.
Call — 593-2120

LIBERMAN ENTERPRISES

1000 Touhy Ave.,
Elk Grove Village
Illinois

TOOL & DIE MAKER

Expanding shop needs die repair man (5 yrs. exp.). Permanent day shift position. Overtime available.

CALL IRL — 778 6111

or apply

BELL ELECTRIC CO.
2600 W. 50th Street
Chicago, Illinois

POWER PRESS

OPERATORS —

For trimming surgical instruments forgings. Good starting rates and all co.-paid benefits. Experience desired but will train if necessary. Apply in person, Julius Hof and Sons, Cottage St., Berkeley Heights, or call (201) 464-9211.

SLITTER OPERATOR

Cameron heavy web experience desired. Will train with allied exper. Top rate, union shop, all benefits. **SUPERIOR TAPE CORP.** (201) 489-2011.

FOUNDRY

GREY IRON

EXPERIENCED

JOURNEYMAN

SQUEEZER FLOOR
MOLDERS

must be able to pass physical examination. Good wages. Fringe Benefits. Pension plan. Insurance package, incl. major medical and steady work.

Write or apply at:

KENT FOUNDRY CO.

514 Butterworth S. W.
Grand Rapids, MI 49504

MACHINIST — Full time or part time. Age no barrier. Small Shop. 2 yrs. exp. Benefits. Call until 6 P.M.
201-666-9772

Dopisovat si chce

s chlapcem či dívkou se zájemem o hudbu (progresivní beat) vysokoškolač z brněnské techniky. Má zájem o výměnu desek, knih, časopisů atd. Psát by si chtěl nejraději česky, ale lze i německy nebo anglicky. Vladimír Muzikář, Na Hrázi 8, 682 00 Vyškov, Czechoslovakia.

LATHE OPERATORS. —

1yr. minimum Exp. Co. benefits + overtime.

Apply in person. Paul L. Kurmick Mfg. Co. 271 Grove Ave., Verona, N.J.
(201) 239-4600

OPERATOR for automated packaging machine, mechanical ability, experienced in packaging or related field required. Call (201) 992-3800 for appointment.

BUTCHER for store, Friday and Saturday. Pam AM Provisions, 29 E. Price st., Linden; N. J. (201) 925-2892.

WELDER — Fitter, jobbing shop or conveyor experience preferred. Able to set up own work, 725 Fairfield ave., Kenilworth, N.J. (201) 245.9335.

MARRIOTT CORPORATION

Full time P. M. shift help wanted. Waitresses M/W, Grill Cooks, Cashiers, Dishwashers. Full benefits. Call between 9 & 11 a.m. or 2 to 4 p.m. (201) 254-4225. Equal Opportunity Employer.

MECHANIC

Some experience in fork lift repair. Overtime, Stockyard Area.
CALL 254-4043
MR. WILSON
Chicago, Illinois

WINDOW WASHER

Expd. 2 commercial buildings Newark N. J. area. Good pay, fringe benefits. Call bet. 6:30 A.M. to 8 A.M. (212) MU-4-1515.

TOOL MAKER/DESIGNER

Four slide wire forming shop. Top pay & benefits for right applicant. Call Bob Black at (201) 267-6262.

KELLY Mfg. CO. INC.

164 Speedwell Ave.
Morristown N. J.

MILLING MACHINE OPERATOR

Expd. Must be able to setup. Swing shift.

T. SHRIVER & CO.

850 Hamilton St.
Harrison, N. J.
(201) 484-2500

ČESKOBRATRSKY PRESBYTERNÍ SBOR

MISTRA

JANA HUSA

During the summer months, the Jan Hus Church will worship with the Church of the Epiphany, East 74th Street and York Avenue at 10:30 Sunday mornings.

Czech Bible Hour is discontinued until Fall.

The Senior Citizen's Club has a full schedule of summer activities including weekly bus trips. For information, telephone BU 8-6743.

SHAPER OPERATOR

Expd. Must be able to setup. Swing shift.

T. SHRIVER & CO.

850 Hamilton St.
Harrison N. J.
(201) 484-2500

CHEMICAL OPERATORS —

Major manufacturers of resins, polymers & chemical coatings has opening for an operator experienced in resin reactors. Many benefits & opportunities for growth. Call Mr. Incao at (201) 727-5700. An equal opportunity employer.

SHIPPING CLERK

Large clothing importer needs Stock Handler. Full day time positions and part time evening positions available. Loop loc. Exc. Company benefits.

Call 431-0332

Chicago, Illinois

MAINTENANCE MECHANIC —

all around maint. Mechanic with elec. exper. Good starting pay. Good fringe benefits. Call Mr. R. Mathera — Chemical Div. 1251 W. 46th St. 927-3000, ext. 340.
Chicago, Illinois

MACHINIST DYE SETTER —

Experienced. Apply in person, Patent Clasp, 22 E. Lafayette St, Hackensack N.J. (201) 342-4576.

LATHE OPERATORS —

1 yr. minimum experience, company benefits and overtime. Apply in person, Paul L. Kuzmick Mfg. Co., 271 Grove Ave., Verona, N. J. (201) 239-4600.

An established progressive manufacturer of agricultural and industrial equipment has the following hourly positions available immediately.

Automatic Tracer Lathes Warner & Swasey Automatic Chucks Barber Coleman Cleveland Hobbers Grinders—I.D., O.D. Machine Repair

Should have related experience in the repair of gear cutting, milling and grinding machines, hydraulic experience essential, must be journeyman.

TOOL ROOM GRINDER

Must be journeyman or 8 year equivalent experience. Apply, Write or Call

MASSEY-FERGUSON INC.

13881 W. Chicago
Detroit, Michigan 48228
an equal opportunity employer

Odeslání zahraničních léků

Vášim drahým i bez předpisu přesně a rychle zařídí

mag. farmacie z ČSR Olga Olešovská

3101 BLOOR ST. W., SUITE 204, ISLINGTON M9A 4L3,
ONT. CANADA. • TELEFON během dne 233-6046
večer 248-1959

Nyní k dostání: Magnetické náramky proti reumatismu.

PRODUCTION — Major manufacturer of paints & chemical coatings has openings for mixers experienced in paints & sealants. Many benefits & opportunities for growth. Call Mr. Incao at (201) 727-5700. An Equal Opportunity Employer.

Naše knihy v exilu

Knihy vlastní edice a všech exilových nakladatelství do celého světa zasílá

LITERÁRNÍ KLUB

K.J. Krušina, Fack, S-126 03
Hägersten 8, Sweden. Europe.
Napište si o prospekt

TOOL & DIE MAKERS

1st & 2nd Class. Good oppty in expanding company. Over. time, steady, benefits.

DYNACRAFTERS

Brooklyn N. Y.
(212) 237-0888

MAINTENANCE-HELPER

Durey-Libby Edible Nuts Inc.
100 Industrial Rd, Carlstadt
N. J. (201) 939-2775.

MEN OR WOMEN.

Full or Part time, Warehouse Help. Light order picking. Call 595-8500 ask for Don. G. G. DRUG CO., 759 Industrial Ave., Bensenville, Ill.

FLOOR LAYER —

Exp in laying plank and strip flooring. Call (201) 525-8431.

RNs & LPNs — to to 11 & 11 to 7 shifts. New modern nursing home facilities. New salary scales & fringe benefits. Living quarters available. Please call Mrs. Holley (201) 383-6200.

Staňte se i Vy členy *Seznamovacího centra*, které pro Vás v době kratší či delší (ve spolupráci s Vámi) najde vhodného partnera. V tomto hledání, v této službě — sblížíme lidi z různých měst, států i kontinentů. Pište si o členské podmínky na *Seznamovací centrum*, P.O. Box 1067, Glendale Hgts, Ill. 60137, USA Na téže adrese obdržíte nový seznam knih pouze za poštovné. (Detektiv, dobrodruž, romány, nauč. — všechny žánry).

EASY WAY AUTO DRIVING SCHOOL, Inc.

35-12 Broadway, Astoria, NY 11103 • Tel.: (212) 932-2525 •
Můžeme vám pomoci k řidičskému průkazu, i když neumíte číst anglicky.